

بی شک تابع Vlookup یکی از کاربردی ترین توابع اکسل است و پر بیراه نیست اگر آن را گل سر سبد توابع جستجو بنامیم!!

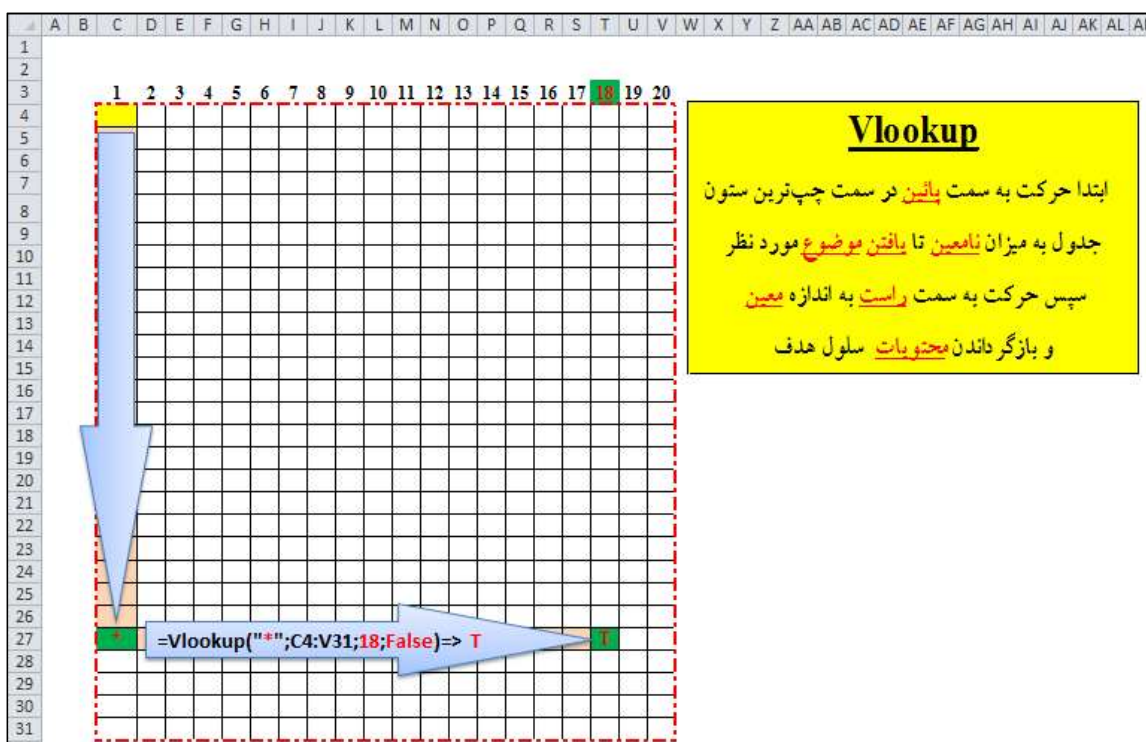
این تابع دقیقاً همان رفتاری را به نمایش میگذارد که ما به هنگام پیمایش یک جدول، برای یافتن یک مقدار متناظر با موضوع مورد نظر انجام میدهم. (برای آشنائی بیشتر با توابع جستجو به آدرس زیر مراجعه نمائید):

<http://pdf.landofexcel.com/Workshop-9.pdf>

عملکرد تابع Vlookup بطور خلاصه بصورت زیر می باشد:

تابع **Vlookup** **موضوعی** را در ستون **سمت چپ** یک جدول جستجو نموده، و پس از یافتن آن، به تعداد **معین** به سمت **راست** حرکت کرده و مقدار **متناظر** با موضوع را از درون جدول استخراج می نماید.

(False ; مقدار حرکت به سمت راست ; محدوده جستجو ; موضوع جستجو)=Vlookup فرم تابع

Vlookup

ابتدا حرکت به سمت چپ ترین ستون جدول به میزان نامعین تا یافتن موضوع مورد نظر
 سپس حرکت به سمت راست به اندازه معین
 و بازگرداندن محتویات سلول هدف

=Vlookup("&C4;"&T4;"&V31;"&18;"&False)&=> T

نکات بسیار مهم در خصوص تابع Vlookup

نکته - 1: محدوده جستجو بایستی شامل ستون سمت چپ جدول، و ستونی که مقدار حرکت را شامل شود، باشد.

نکته - 2: انتخاب گزینه False برای یافتن دقیق موضوع جستجو در محدوده جستجو می باشد.

نکته - 3: انتخاب گزینه True برای یافتن منطبق ترین گزینه با موضوع جستجو در محدوده جستجو می باشد.

نکته - 4: انتخاب گزینه True فقط زمانی که موضوع جستجو یک عدد باشد کاربرد داشته، و محدوده جستجو بایستی حتما از کوچک به بزرگ مرتب شده باشد.

نکته حائز اهمیت در این جستجو آن است که چنانچه در ستون جستجو، بیش از یک مورد که منطبق با معیار جستجو است وجود داشته باشد، نرم افزار اکسل به محض یافتن اولین معیار، عملیات جستجو را متوقف نموده و به میزان مشخص شده به سمت راست حرکت می نماید. به عبارت دیگر تابع Vlookup همواره اولین موضوع منطبق با معیار جستجو را مد نظر قرار داده و از پیمایش باقیمانده لیست خودداری می نماید. البته این رفتار دقیقاً منطبق بر تعریف مفهوم تابع می باشد. (برای آشنائی بیشتر با مفهوم تابع به آدرس زیر مراجعه نمایید):

<http://pdf.landofexcel.com/Workshop-1.pdf>

داده هائی مطابق آنچه در شکل زیر آمده است را در نظر بگیرید:

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2								
3		No.	Item	Category-1	Category-2	Category-3	Category-4	
4		1	A	12	L	LL	F12	
5		2	B	13	M	MM	G13	
6		3	C	17	Q	QQ	I17	
7		4	D	24	X	XX	L24	
8		5	D	7	G	GG	D7	
9		6	D	22	V	VV	K22	
10		7	C	16	P	PP	H16	
11		8	A	9	I	II	E9	
12		9	A	12	B	BB	A2	
13		10	A	19	S	SS	J19	
14		11	B	14	N	NN	G14	
15		12	C	25	Y	YY	M25	
16		13	D	26	Z	ZZ	M26	
17		14	C	20	T	TT	J20	
18		15	B	4	D	DD	B4	
19		16	C	5	E	EE	C5	
20		17	D	23	W	WW	L23	
21		18	A	10	J	JJ	E10	
22		19	C	11	K	KK	F11	
23		20	D	6	F	FF	C6	
24		21	B	18	R	RR	I18	
25		22	B	1	A	AA	A1	
26		23	C	3	C	CC	B3	
27		24	D	21	U	UU	K21	
28		25	A	15	O	OO	H15	
29		26	A	8	H	HH	D8	

فرض کنید بخواهیم داده متناظر با "B" را که به فاصله سه ستون در سمت راست آن قرار دارد را بیابیم. برای این کار با استفاده از تابع Vlookup خواهیم داشت:

=Vlookup("B";C3:F28;3;false)

نتیجه این جستجو بر اساس معیارهایی که جهت تابع Vlookup گفته شد، MM خواهد بود، که این پاسخ منطبق بر مقدار متناظر با اولین B که در ستون C جدول یافت شده است می باشد.

اما همانگونه که در جدول هم قابل مشاهده است، Bهای دیگری نیز وجود دارند که تابع Vlookup با آنها کاری نداشته و بدلیل ماهیت خود قادر به بازگرداندن گزارشی در مورد آنها نیست!

نتیجه این موضوع به شرح جدول زیر می باشد:

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2			No.	Item	Category-1	Category-2	Category-3
3			2	B	13	M	MM
4			11	B	14	N	NN
5			15	B	4	D	DD
6			21	B	18	R	RR
7			22	B	1	A	AA
8							

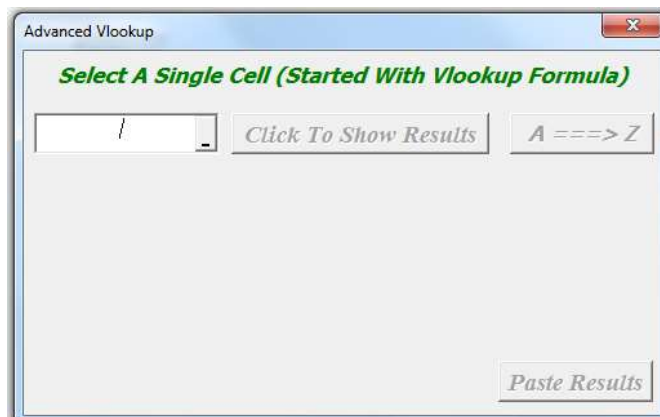
یکی از تعاریفی که در ارتباط با مفهوم **Data Base** مطرح می باشد، **منحصر بفرد بودن ستون سمت چپ** هر Data Base می باشد. به عبارت دیگر برای بهره مندی از دستاوردهای توابع جستجو در نرم افزار اکسل، لازم است پایگاه داده خود را بر اساس منحصر بفرد بودن ستون سمت چپ آن بنا کنیم. اما گاهی پیش می آید که بدلائل مختلف داده های ما از این روند تبعیت ننموده و ما **مجبور و یا علاقه مند** به استفاده از دست آوردهای توابع جستجو هستیم. و یا در شرایطی ممکن است فرض ما بر منحصر بودن ستون سمت چپ داده ها باشد در حالی که عملاً چنین نبوده و ما از آن بی خبریم!

افزودنی **Advanced Vlookup** جهت تعمیم تابع Vlookup به کلیه اعضای ستون سمت چپ یک Data Base که منطبق بر معیار جستجو هستند و ارائه گزارشی از آنها پیکربندی شده است.

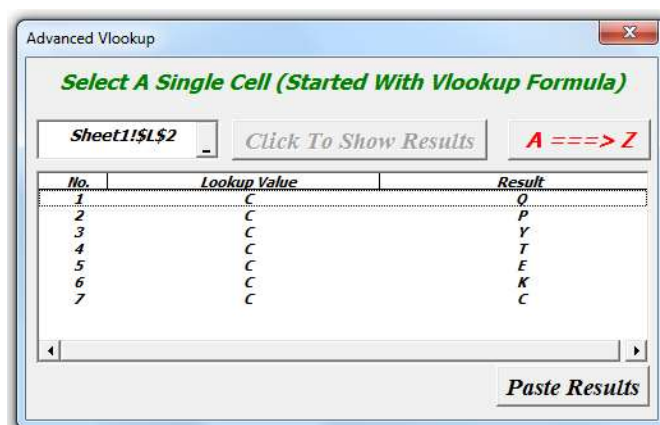
برای نصب یک افزودنی جدید میتوانید از دستورالعمل مربوطه که از طریق آدرس زیر قابل دستیابی است استفاده نمایید:

<http://pdf.landofexcel.com/HowAddIns.pdf>

پس از نصب، در صورت فراخوانی افزودنی **Advanced Vlookup** ابتدا منویی مطابق شکل زیر ظاهر میگردد:

در این حالت لازم است ابتدا نسبت به انتخاب سلولی که فرمول Vlookup را در خود جای داده است اقدام کنیم. پس از انتخاب سلول مورد نظر گزینه Click To Show Results فعال گردیده و با کلیک کردن بر روی آن کلیه اعضای Data Base که منطبق بر این معیار جستجو بوده اند لیست می شود.

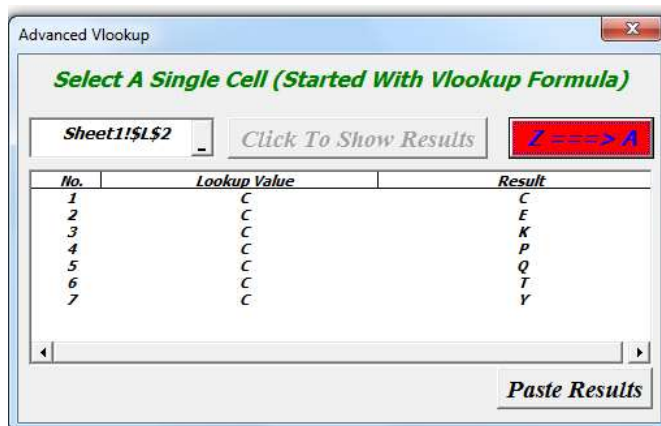

فرض کنید که در سلول L2 واقع در صفحه Sheet1 فرمولی بصورت زیر درج شده باشد:

=VLOOKUP("C";C3:E28;3;FALSE)

اولین گزینه ای که در محدوده معرفی شده منطبق بر معیار جستجو بوده و در دو ستون واقع در سمت راست آن وجود دارد، **Q** می باشد. اما این تنها گزینه منطبق بر معیار جستجو واقع در محدوده فوق نمی باشد. بلکه شش گزینه دیگر نیز در این لیست وجود دارند که ممکن است وجود آنها برای ما حائز اهمیت باشد.

پس از مشخص شدن گزینه ها، ممکن است بخواهیم آنها را بصورت صعودی یا نزولی مرتب کنیم. کلیک کردن بر روی گزینه **A ==> Z** آنها را بصورت صعودی مرتب نموده و خود به شکل **Z ==> A** تغییر شکل می دهد تا در صورت تمایل بتوانیم آنها را بصورت نزولی مرتب سازی کنیم.

کلیک کردن بر روی گزینه **Paste Results** در هر مرحله از گزارش باعث درج نتیجه همان گزارش در صفحه ای با نام Clipboard میشود.

نکات بسیار مهم در خصوص افزودنی Advanced Vlookup

بایستی توجه داشت در شرایطی که هر یک از مولفه های موجود در تابع Vlookup مورد نظر، یک آدرس خارجی واقع در یک فایل دیگر باشند، افزودنی فوق فقط در شرایطی پاسخ می دهد که فایل مذکور در لحظه استفاده از افزودنی باز باشد.